

ROMÂNIA



INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

**ANCHETA STRUCTURALĂ
ÎN ÎNTREPRINDERI**

AS'2018

GHID METODOLOGIC

- București 2019 -

CUPRINS

Pag.

PARTEA I-a - PREZENTAREA GENERALĂ A ANCHETEI

1.	Obiectivele anchetei	5
2.	Sfera de cuprindere	5
3.	Nomenclatorul anchetei	8
	3.1 Determinarea mulțimii întreprinderilor corespunzătoare sferii de cuprindere	8
	3.2 Construirea bazei de sondaj	8
	3.3 Planul de sondaj	8
	3.4 Construirea nomenclatorului	9
	3.5. Evaluarea eșantionului	10
4.	Perioada de referință	10
5.	Perioada de înregistrare	10
6.	Prezentarea chestionarelor, definirea indicatorilor și precizări de completare	10
	6.1 Chestionar general (AS-CG)	10
	6.2 Chestionar simplificat (AS-CS)	10

PARTEA a II-a - ORGANIZAREA ANCHETEI ȘI PRELUCRAREA DATELOR

1.	Personalul anchetei	11
2.	Atribuțiile personalului	11
	2.1 Atribuțiile Coordonatorilor locali	11
	2.2 Atribuțiile Statisticienilor	11
	2.3 Documente primite-predate de Statisticieni	11
	2.4 Verificări suplimentare	12
3.	Anexa 1	13

PARTEA a I-a - PREZENTAREA GENERALĂ A ANCHETEI

1. OBIECTIVELE ANCHETEI

Ancheta structurală în întreprinderi constituie un instrument principal pentru cercetarea statistică a activității acestora, propunându-și următoarele obiective:

- să ofere informații pentru caracterizarea sistemului productiv și comercial al întreprinderilor, pe sectoare de activități, precum și pentru corelarea indicatorilor observați atât la nivelul activităților și al sectoarelor economice, cât și la nivelul economiei naționale și fundamentarea politicilor sectoriale și naționale;
- să constituie sursa principală de date pentru elaborarea Conturilor Naționale și pentru realizarea de studii privind sectoarele investigate oferind o imagine completă a structurii economiei naționale pe activități și în profil teritorial;
- să asigure informațiile necesare pentru actualizarea Registrului statistic al întreprinderilor (REGIS), permițând astfel constituirea unei baze de sondaj ce va putea fi utilizată la dezvoltarea unor anchete specializate pe domenii de activitate.

2. SFERA DE CUPRINDERE

Sfera de cuprindere a anchetei structurale corespunde principalului ei obiectiv - acela de a acoperi ansamblul sistemului productiv și comercial al întreprinderilor (regii autonome, societăți și companii naționale și societăți comerciale) din economia națională pe principalele activități care se desfășoară în cadrul acestora.

Unitatea de înregistrare statistică este întreprinderea. Prin intermediul anchetelor se vor colecta și unele informații referitoare la unitățile locale (subunitățile) care aparțin întreprinderilor, informații care servesc analizelor în profil teritorial.

Întreprinderea reprezintă cea mai mică grupare de unități legale care se constituie ca o unitate organizațională de producție de bunuri sau servicii și care beneficiază de autonomie de decizie, preponderent pentru asigurarea resurselor sale curente. O întreprindere exercită una sau mai multe activități economice în una sau mai multe locații.

Unitatea locală este o întreprindere sau o parte a acesteia (exemplu: atelier, fabrică, depozit, birou, mină sau stație etc.) situată la o adresă identificabilă. În acest loc se desfășoară o activitate economică pentru care – în afara unor cazuri excepționale – lucrează una sau mai multe persoane (cu normă întreagă sau parțială) pentru aceeași întreprindere.

O unitate de activitate omogenă (KAU) grupează toate părțile unei întreprinderi ce contribuie la realizarea unei anume activități (nivel de clasă conform CAEN Rev.2). Această activitate se poate regăsi în una sau mai multe subdiviziuni operaționale ale întreprinderii. Sistemul informațional al întreprinderii trebuie să fie capabil de a indica sau calcula pentru fiecare KAU cel puțin valoarea producției, consumul intermediar, cheltuiala cu personalul, excedentul brut, forța de muncă și formarea brută a capitalului fix.

Ansamblul unitar și ierarhizat al categoriilor de activități utilizat la determinarea sferei de cuprindere a anchetei structurale îl constituie **Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2)**, aprobată prin H.G. nr. 656 din 6 octombrie 1997, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul Președintelui INS nr. 337/20.04.2007

Potrivit Art. 3 al acestei hotărâri guvernamentale “CAEN Rev.2 se aplică în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatorie pentru toate organele administrației publice centrale și locale, unități bugetare, agenți economici indiferent de forma de proprietate, organizații sindicale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane fizice și juridice, la completarea documentelor oficiale ori de câte ori se cere precizarea activității”.

CAEN Rev.2 se folosește pentru codificarea activității întreprinderilor, oferind posibilitatea grupării acestora în funcție de activitatea lor. Clasificarea activităților corespunde organizării fluxurilor materiale și financiare din economie, facilitând astfel prelucrarea și integrarea datelor în sistemul modelelor de analize și previziuni macroeconomice utilizate pe plan național și internațional de tipul tabelului intrări - ieșiri în sistemul Conturilor Naționale.

Principiul general al determinării sferei de cuprindere a anchetei îl constituie activitatea principală exercitată.

Prin **activități** se înțelege, în general, ansamblul de acțiuni fizice, intelectuale, morale, etc. în vederea obținerii unui anumit rezultat. În practică, cea mai mare parte a întreprinderilor desfășoară în mod frecvent mai multe activități, astfel se pot distinge: activitatea principală, activități secundare și activități auxiliare.

Activitatea principală este stabilită în funcție de produsele sau serviciile a căror realizare implică cele mai mari părți ale resurselor umane sau care aduc cele mai mari venituri întreprinderii și se determină utilizând Clasificarea Activităților din Economia Națională – la nivel de clasă (clasa CAEN Rev.2 – cod de 4 cifre).

Activități secundare sunt acele activități care, alături de activitatea principală, produc bunuri și servicii destinate a fi vândute la terți.

Activitățile auxiliare sunt acele activități care permit sau facilitează producția de bunuri și servicii și care satisfac simultan următoarele condiții:

1. servesc doar întreprinderii la care se referă, iar bunurile sau serviciile rezultate nu fac obiectul vânzării pe piață;
2. există și în alte întreprinderi producătoare similare;
3. produc servicii sau, în unele cazuri, bunuri care nu formează o parte din produsul final al întreprinderii;
4. concură la formarea costurilor curente ale întreprinderii dar, în același timp, nu sunt generatoare de capital fix.

Ținând seama de cele patru condiții care trebuie să fie îndeplinite simultan, *nu sunt considerate ca activități auxiliare*:

1. producerea de bunuri sau lucrări efectuate care sunt o parte a formării capitalului fix, ca de exemplu: utilaje pentru autototare sau lucrări de construcții în regie proprie;
2. producerea de bunuri care se consumă în activitatea principală sau activitățile secundare, dacă o parte semnificativă a acestora, mai mult de 50%, se comercializează;
3. producerea de bunuri care devin o parte integrantă a activității principale sau secundare ca, de exemplu: producția de lăzi, recipiente și alte ambalaje, secții ale întreprinderii care servesc la ambalarea produselor sale;
4. producția de energie (centrale electrice sau termice, cocserii proprii) consumată în întregime sau parțial pentru activitatea principală sau activitățile secundare;
5. cumpărarea de bunuri pentru a fi revândute ca atare;
6. cercetarea și dezvoltarea în cadrul aceleiași unități, întrucât nu furnizează un serviciu consumat în cursul producției curente.

Pentru determinarea activității principale se pornește, pe de o parte, de la identificarea tuturor activităților elementare (de bază) desfășurate (exclusiv cele auxiliare) și, pe de altă parte, de la stabilirea regulii de evaluare a acestor activități, pentru determinarea activității preponderente.

Criteriul ideal pentru determinarea activităților este cel corespunzător valorilor adăugate pe care le crează.

Fiecare întreprindere este clasificată pentru întreaga activitate; în particular, determinarea activității principale se efectuează separat pentru fiecare unitate locală și pentru întreprindere în ansamblul ei.

Fiecare unitate locală este clasificată pentru activitatea ei proprie, sub rezerva precizărilor cu privire la unitățile care nu exercită decât activități auxiliare.

Ca regulă generală, activitățile de servicii nu sunt luate în calcul decât dacă aceste servicii se efectuează în contul terților.

Când mai multe activități sunt exercitate în cadrul aceleiași unități (exclusiv cele auxiliare), acestea sunt ordonate, în caz ideal, după valoarea adăugată brută la costul factorilor pe care ele o generează. Se determină, astfel, activitatea principală și activitățile secundare.

Dacă lipsesc informațiile despre valoarea adăugată trebuie să se utilizeze alte elemente cum sunt: numărul de salariați, cifra de afaceri, cheltuiala cu salariile etc. cu îndeplinirea condiției pentru obținerea celei mai bune aproximări posibile a clasamentului care ar putea fi obținut pe baza valorii adăugate.

Prin convenție, atunci când o activitate determină peste 50% din cifra de afaceri obținută de o întreprindere sau numărul mediu de salariați, această activitate este principală. În situația în care, într-o întreprindere, nici una din activități nu îndeplinește una din condițiile menționate anterior, utilizatorul va aplica **algoritm** pentru determinarea activității principale, cu respectarea regulilor privind ierarhizarea activităților – metoda ordinii descrescătoare, parcurgând următoarele etape:

- a) determinarea domeniului de activitate (secțiuni din CAEN Rev.2), care deține ponderea cea mai mare a indicatorului ales;
 - b) în cadrul secțiunii respective se determină subsecțiunea care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
 - c) în cadrul subsecțiunii se determină diviziunea care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
 - d) în cadrul diviziunii se determină grupa care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
 - e) în cadrul grupei se determină clasa care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
- Această clasă de activitate identifică activitatea principală.

Precizări privind clasificarea pe domenii de activități:

- O întreprindere care își vinde cu ridicata și/sau amănuntul produsele pe care le fabrică, va fi clasificată la producție și nu la comerț;
- O întreprindere este clasificată în comerț dacă cumpără pentru a vinde mărfuri. Achiziționarea mărfurilor poate fi făcută atât de la o întreprindere producătoare cât și de la altă întreprindere specializată în comerț. Stabilirea activității principale se va face în funcție de natura mărfurilor

comercializate:

- a) dacă mărfurile vândute se includ într-o singură clasă CAEN Rev.2, atribuirea codului activității principale exercitate va fi cel al clasei respective;
- b) dacă mărfurile vândute se încadrează în mai multe clase CAEN Rev.2, la stabilirea activității principale se iau numai acele clase a căror limită inferioară a ponderii mărfurilor vândute este de cel puțin 5% și se determină clasa care reprezintă 50% sau mai mult din valoarea cifrei de afaceri aferente mărfurilor vândute, rezultată din însumarea claselor selectate, iar unitatea va fi clasificată într-o astfel de clasă;
- c) în situația în care produsele vândute cuprind mai multe clase CAEN Rev.2 și nici una din acestea nu deține o pondere de cel puțin 50% pentru indicatorul ales, este necesară o analiză suplimentară pentru determinarea clasificării corespunzătoare, astfel:
 - dacă produsele vândute cuprind până la 4 clase CAEN Rev.2 și nici o clasă nu deține o pondere mai mare de 50% față de indicatorul ales, se respectă regula "ordinii descrescătoare", pornindu-se de la nivelurile mai apropiate (grupe) pentru determinarea grupei principale și, în cadrul ei, clasa principală al cărei cod i se atribuie activității principale;

Prin convenție rezultatele activităților auxiliare ale unei întreprinderi sunt atribuite activității principale a întreprinderii respective.

Reguli de modificare a clasificării (activității principale):

Este necesar adesea ca întreprinderile să-și modifice activitatea principală la un moment dat, sau gradat, în timp. Activitatea principală poate fi schimbată în timpul anului sau în decursul unei perioade statistice datorită factorilor sezonieri sau ca urmare a unei hotărâri manageriale ce urmărește modificarea structurii producției sau fuzionarea cu alte întreprinderi.

- Pentru evitarea modificărilor frecvente este necesar să existe *o regulă de stabilitate*, modificările prea frecvente alterează seriile de date statistice, alterare care se reflectă în interpretarea oficială a acestora. Fără o regulă de acest tip s-ar produce modificări, uneori subiective, a structurii activităților economice.
- A doua regulă este aceea că *o activitate secundară va trebui să depășească, în volum, activitatea principală în care întreprinderea a fost încadrată, o perioadă de cel puțin doi ani, înainte ca prima clasificare să fie modificată.*
- *Modificările în clasificarea întreprinderilor la anchetele statistice se efectuează o singură dată pe an, la date fixe, în funcție de informațiile disponibile privind modificarea activității principale. Modificările mai frecvente ar putea cauza incompatibilități între statistici la un moment dat.*

Prin referință la Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2), sfera de cuprindere a anchetelor structurale în întreprinderi va acoperi următoarele secțiuni:

- agricultură, silvicultură și pescuit;
- industria extractivă;
- industria prelucrătoare;
- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat;
- distribuția apei ; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare;
- construcții;
- comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor;
- transport și depozitare;
- hoteluri și restaurante;
- informații și comunicații;
- tranzacții imobiliare;
- activități profesionale, științifice și tehnice;
- activități de servicii administrative și activități de servicii suport;
- învățământ;
- sănătate și asistență socială;
- activități de spectacole, culturale și recreative;
- alte activități de servicii.

România, ca stat membru al UE, are obligația de a respecta și implementa prevederile legislației europene din cadrul tuturor domeniilor de activitate. Drept urmare Institutul Național de Statistică are responsabilitatea de a implementa la nivel național prevederile Regulamentelor europene din domeniul statistic. În acest context, INS a elaborat **CAEN Rev.2**, clasificare ce respectă prevederile europene în domeniul clasificărilor statistice.

CAEN Rev.2 a fost aprobat prin **Ordin al Președintelui INS nr. 337/2007** și a fost publicat în **Monitorul Oficial al României nr. 293/03.05.2007**.

3. NOMENCLATORUL ANCHETEI

Obiective:

Stabilirea nomenclatorului de unități raportoare pentru ancheta anuală AS'2018 s-a făcut în condițiile asigurării reprezentativității rezultatelor atât la nivel național cât și la nivel de activitate/clasă de mărime conform cerințelor și a optimizării raportului precizie rezultate/costuri. Astfel, în vederea constituirii nomenclatorului de unități raportoare necesar realizării anchetei structurale în întreprinderi pentru anul calendaristic 2018 s-au parcurs următoarele etape:

3.1. Determinarea mulțimii unităților statistice (întreprinderilor) corespunzătoare sferei de cuprindere a anchetei.

Unitățile statistice cu personalitate juridică din România, indiferent de forma de proprietate și forma juridică, care își desfășoară activitatea într-unul din domeniile precizate în nomenclatorul de activități CAEN Rev.2 (Clasificarea Activităților din Economia Națională), exclusiv administrația privată și publică, formează sfera de cuprindere a anchetei structurale. Acestea au fost identificate și extrase din registrul statistic REGIS după cum urmează:

- Mulțimea întreprinderilor cu personalitate juridică active la 31.12.2017, care nu au declarat în sursele administrative încetare de activitate până la data de 30.11.2017 și a căror activitate principală este cuprinsă în sfera de cuprindere a anchetei;
- Mulțimea întreprinderilor create în anul 2018, care au depus bilanț contabil la semestrul I – 2018, a căror activitate principală este cuprinsă în sfera de cuprindere a anchetei și care, ulterior, nu au declarat în sursele administrative încetare de activitate.

Astfel au fost acoperite următoarele sectoare instituționale din sistemul conturilor naționale:

- a) Societăți și pseudo-societăți comerciale cu activitate nefinanciară;
- b) Societăți cu activitate financiară.

Întreprinderile nou create în 2018 au fost marcate, deoarece informațiile, privind activitatea desfășurată și clasa de mărime pe care le deținem despre acestea, corespund doar unei părți din anul de referință și mai ales corespund perioadei de început a activității întreprinderii. În multe cazuri activitatea lor din anul următor poate crește spectaculos și pot apărea probleme pentru estimarea rezultatelor finale ale anchetei. **Este deci util să se cunoască faptul că este o întreprindere nouă și că trebuie tratată cu atenție de către statistician.**

3.2 Construirea bazei de sondaj

Baza de selecție finală a fost constituită prin alipirea celor două mulțimi descrise la punctul 3.1.

3.3 Planul de sondaj

Tipul de sondaj aplicat este cel al sondajului stratificat simplu aleator în care celulele de selecție sunt definite, pe baza următoarelor variabile de stratificare:

- domeniul de activitate;
- stratul conform clasificării CAEN Rev2;
- clasa de mărime.

Domeniile de activitate sunt: agricultură, industrie și construcții, comerț, transporturi, restaurante, informații și comunicații, financiar, servicii.

Straturile conform clasificării CAEN Rev2:

- diviziunile 01,02 și 03 - la nivel de grupă CAEN Rev.2;
- diviziunile 05 la 43 – la nivel de clasă CAEN Rev.2;
- diviziunile 45, 46 și 47 – la nivel de clasă CAEN Rev.2;
- diviziunile de la 49 până la 53 - la nivel de clasă CAEN Rev.2;
- diviziunile 55,56 la nivel de clasă CAEN Rev.2;
- diviziunile de la 58 la 63 la nivel de clasă CAEN Rev.2;
- diviziunile 64,65,66, la nivel de clasă CAEN Rev.2
- secțiunile H, I, J, L, M, N, P, Q, R și diviziunile 95 (S) și 96 (S) - la nivel de clasă CAEN Rev.2.

Clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați:

- pentru agricultură (secțiunea A), industrie (secțiunile B,C,D,E), construcții (secțiune F): 0-9; 10-19, 20 salariați și peste (exhaustiv);
- pentru comerț (secțiunea G) și servicii (celelalte secțiuni): 0-1, 2-9, 10-19, 20 salariați și peste (exhaustiv).

Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, pentru categoria întreprinderilor cu potențial economic ridicat, s-a convenit a se cerceta exhaustiv toate întreprinderile cu 20 salariați și peste.

Straturile (celulele) de selecție sunt formate la intersecția variabilelor de stratificare descrise mai sus.

3.4. Constituirea nomenclatorului de unități raportoare

În cadrul celulelor de selecție se determină valorile atipice, acestea fiind cercetate exhaustiv. Unitățile atipice sunt stabilite folosind variabila normata, z-score:

$$z_{is} = \frac{x_{is} - \bar{x}_s}{\sigma_{xs}} \quad \text{unde:}$$

z_{is} = z variabila pentru unitatea i din stratul s

x_{is} = valoarea individuală a indicatorului de referință (cifra de afaceri), pentru unitatea i din stratul s

\bar{x}_s = valoarea medie pentru cifra de afaceri în stratul s

σ_{xs} = deviația standard pentru cifra de afaceri în stratul s

La stabilirea volumului eșantionului s-au luat în considerare următoarele:

- ✓ Resursele alocate anchetei structurale;
- ✓ Asigurarea unui număr minim de unități cercetate la nivelul fiecărui strat (5 unități).

În cadrul fiecărui strat, metoda de selecție a fost selecția aleatoare simplă fără revenire, fiecare unitate din strat având aceeași probabilitate de a fi inclusă în eșantion.

Volumul de eșantionare s-a determinat impunând ca la nivel total țară eroarea limită a estimatorului pentru total cifră de afaceri să fie $\pm 3\%$, la un nivel de încredere de 95%, adică:

$$P\left(\frac{|\hat{\bar{y}} - \bar{Y}|}{\bar{Y}} \leq 0.03\right) \geq 95\% \quad \text{unde,}$$

$\hat{\bar{y}}$ - este estimatorul totalului pentru cifra de afaceri

\bar{Y} - total cifră de afaceri.

Alocarea volumului de selecție în straturi s-a făcut prin metoda alocării Neymann pe baza abaterii standard a valorilor variabilei cifră de afaceri, adică :

$$n_h = n \frac{W_h S_h}{\sum_{h=1}^L W_h S_h}, \quad h = 1, \dots, L \quad \text{unde}$$

n_h , $h = 1, \dots, L$ este volumul alocat în stratul h, n este volumul total al eșantionului,

$W_h = \frac{N_h}{N}$, $h = 1, \dots, L$ este ponderea stratului h,

S_h , $h = 1, \dots, L$ este abaterea standard a variabilei cifra de afaceri în stratul h.

Nomenclatorul de unități raportoare a fost format prin reuniunea următoarelor tipuri de unități:

- unități cercetate exhaustiv (inclusiv atipice);
- unități cuprinse în eșantion (zona selectivă);
- unități adăugate de responsabilul de anchetă

3.5. Evaluarea eșantionului rezultat prin intermediul analizei coeficienților de variație

Unul dintre indicatorii de bază ai acurateții unui estimator îl reprezintă coeficientul de variație. Acesta indică gradul de variabilitate al estimatorului în raport cu valoarea parametrului de interes estimat:

$$\hat{C}_v = \hat{S}_{dev} / \bar{y}$$

Unde :

\hat{C}_v este coeficientul de variație estimat ;

$\hat{S}_{dev} = \sqrt{\frac{\sum (y_i - \bar{y})^2}{N-1}}$ și reprezintă estimatorul deviației standard a indicatorului y față de medie (\bar{y}).

4. PERIOADA DE REFERINȚĂ

Perioada de referință pentru anchetele structurale care se vor realiza în anul 2019 este reprezentată de anul precedent desfășurării lor, corespunzător exercițiului financiar pentru care s-au întocmit situații financiare (anul 2018).

5. PERIOADA DE ÎNREGISTRARE

Perioada de înregistrare este perioada pe care întreprinderile o au la dispoziție pentru completarea chestionarelor conform PA.

6. PREZENTAREA CHESTIONARELOR

Chestionarele anchetei structurale pentru anul 2018 au fost reprojctate ținând seama de următoarele principii:

- armonizarea la nivel național cu formularele situațiilor financiare și cu evidența primară a întreprinderilor;
- armonizarea la nivel european cu cerințele Regulamentelor Consiliului C.E. nr. 295/2008 referitoare la statistici structurale;
- asigurarea calității datelor prin reducerea erorilor de completare și corelare a indicatorilor datorită simplificării chestionarelor;
- valorificarea superioară a rezultatelor prin publicații, studii și analize statistice;
- solicitărilor venite din partea Direcției de Conturi Naționale .

Pentru colectarea datelor au fost proiectate următoarele **tipuri de chestionare**:

- general: AS-CG;
- simplificat: AS-CS;

- ♦ **6.1 Chestionarul general (AS-CG)** este un chestionar care se adresează întreprinderilor care aplică reglementările contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.166/2018. Acest chestionar se adresează întreprinderilor mijlocii și mari cu 100 salariați și peste pentru întreprinderile din industrie și construcții și cu 50 de salariați și peste, pentru restul sectoarelor.
- ♦ **6.2 Chestionarul simplificat (AS-CS)** este un chestionar cu grad redus de detalieri a informațiilor. Acest chestionar se adresează întreprinderilor mici (cu mai puțin de 100 salariați pentru întreprinderile din industrie și construcții și mai puțin de 50 de salariați pentru restul sectoarelor).

Structura acestuia urmărește informațiile cuprinse în chestionarul general (date de identificare, caracteristici generale, date privind personalul, investiții, mijloace fixe, sediul central, unitățile locale și principalii indicatori ai acestora), dar cu un conținut simplificat.

PARTEA a II-a – ORGANIZAREA ANCHETEI COLECTAREA ȘI PRELUCRAREA DATELOR

1. PERSONALUL ANCHETEI

La nivel central, în perioada desfășurării anchetei va funcționa **Echipa Centrală de Lucru (ECL)** pentru monitorizarea acțiunii de rezolvare operativă a oricăror probleme organizatorice și metodologice apărute pe parcurs.

La nivel teritorial (județe, sectoare ale Municipiului București) organizarea și coordonarea lucrărilor de teren se realizează de către **Coordonatorii locali**, care au ca subordonați **statisticieni**.

2. ATRIBUȚIILE PERSONALULUI

2.1. Coordonatorii locali au următoarele atribuții:

- pregătirea materialelor necesare instruirii statisticienilor;
- distribuirea materialelor de instruire și a instrumentarului anchetei către statisticieni;
- realizarea instruirii statisticienilor în vederea cunoașterii instrumentarului anchetei, etapelor și termenelor de lucru;
- organizarea activităților în teren: întreprinderi cercetate/ statisticieni.

Coordonatorii locali vor acorda fiecărui statistician o marcă de identificare. Ea va fi alcătuită din 5 cifre, din care primele două reprezintă codul județului (cod SIRUTA), a treia cifră va indica numărul sectorului din Municipiul București (pentru județe va fi cifra 0), iar ultimele două cifre vor reprezenta un număr unic atribuit fiecărui statistician. De asemenea, fiecare coordonator va întocmi o listă (1) cu statisticienii și numărul de întreprinderi ce le revin, conform modelului prezentat în Anexa 1. Numărul de întreprinderi alocat fiecărui statistician se stabilește în funcție de complexitatea întreprinderilor supuse cercetării și repartizarea lor teritorială.

- generează din “Nomenclatorul de întreprinderi” “Lista de întreprinderi” (2) – prezentată în Anexa 1, care va fi pusă la dispoziția fiecărui statistician ca instrument de lucru în etapa de distribuire a chestionarelor, împreună cu chestionarele aferente întreprinderilor repartizate: pune la dispoziția statisticienilor instrumentul de lucru “Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor”(3) după modelul prezentat în Anexa 1;
- acordă consultanță în ceea ce privește rezolvarea problemelor metodologice intervenite în diferite momente ale derulării anchetei;
- transmite modificările operate în nomenclatorul anchetei (date de identificare, evenimente, schimbarea activității principale sau a celor secundare) către Echipa Centrală de lucru;
- asigură o rată de răspuns suficient de mare, care să permită garantarea preciziei rezultatelor anchetei în limitele unei erori de estimare de $\pm 5\%$;
- asigură calitatea datelor validate la nivel local și transmite fișierele cu date validate la beneficiar (INS – ECL). Fișierele vor fi însoțite de un “Raport de acceptare a calității datelor”;
- utilizează programul GESTNOM pentru gestionarea nomenclatorului de întreprinderi, conform reglementărilor de lucru de la nivel INS.

2.2. Statisticienii au următoarele atribuții:

- participă la instruirea organizată de echipa locală înainte de lansarea anchetei în teren și își însușește cunoștințele transmise pe parcursul instruirii;
- primește materialele necesare efectuării anchetei: chestionarele, ghidul metodologic și/sau precizările metodologice;
- identifică pe baza “Listei de întreprinderi” primită de la Coordonatorul local, întreprinderile pe care urmează să le cerceteze;
- distribuie chestionarele la întreprinderi, pe baza și cu completarea “Listei de întreprinderi”. Fiecare întreprindere va primi un exemplar de chestionar de anchetă structurală;
- asigură completarea chestionarului la sediul fiecărui agent economic, conform precizărilor metodologice și a instrucțiunilor de completare din ghid;
- după expirarea termenului de returnare a chestionarelor va întocmi săptămânal “Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor”(3) pe care îl va pune la dispoziția Coordonatorului local.
- recontactează întreprinderile care au fost identificate, dar nu au returnat chestionarul;
- asigură îndrumarea persoanelor din întreprinderile care solicită informații privind modalitățile de completare a chestionarelor.
- introduc datele din chestionare (sub marca fiecărui statistician);
- aplică programul de control logic (control intern de echilibru contabil), rezolvă erorile și validează datele;
- verifică și validează datele comune la nivel de întreprindere cu datele obținute din celelalte cercetări statistice;
- are obligația să asigure păstrarea caracterului confidențial al datelor înscrise pe chestionare;
- trebuie să studieze cu atenție toate materialele înainte de începerea acțiunilor în teren.

2.3 Documente primite-predate de statisticieni

- “Ghidul metodologic” care conține precizări metodologice și instrucțiuni de completare a chestionarelor;
- “Lista întreprinderilor” care conține datele de identificare a întreprinderilor ce i-au fost repartizate pentru cercetare;
- Chestionarele și precizările metodologice aferente întreprinderilor cuprinse în “Lista întreprinderilor”;
- Instrumentul de lucru “Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor”.

2.4 Verificări suplimentare

În vederea asigurării calității datelor obținute din ancheta structurală (AS) vă transmitem următoarele:

- deși vă solicităm să comparați datele din AS cu cele din situațiile financiare depuse de întreprinderi, **nu** în toate cazurile completarea chestionarelor **este realizată și tratată statistic**; trebuie să ținem cont că suntem statisticieni iar prezentarea datelor trebuie să respecte acest principiu;
- pentru a evita ca la transmiterea fișierelor cu date să nu mai apară astfel de probleme, vom încerca să vă transmitem în continuare modul de soluționare a diferențelor dintre situația contabilă și ceea ce trebuie evidențiat în chestionar;
- menționăm că o parte din aceste corelații se regăsesc în erorile de program, altele în programele de verificare suplimentare și altele trebuie rezolvate pur și simplu statistic.

Exemple:

- a. Dacă aveți completat **cap.2 pct.7** cu activități omogene, atunci **cap.2 pct.4** trebuie completat corespunzător, indiferent de situația defalcată în bilanț (valorile sunt menținute doar poziția diferă)
 - pentru activitățile din agricultură și industrie*), trebuie să aveți în **cap.2 pct.4 rd.4** și în **cap.2 pct.6 rd.1,2,3**;
 - pentru activitățile de comerț (fără 4520 și 461), inclusiv 3514, 3523 trebuie să aveți **cap.2 pct.4 rd.6** și **cap.2 pct.6 rd.5**;
 - pentru activitățile de servicii inclusiv 33, 3512, 3513, 3522, 3530, 36, 37, 38, 39, 4520 și 461), trebuie să aveți în **cap.2.pct.4 rd.5** și în **cap.2 pct.6 rd.1**;
 - pentru activitățile de construcții, trebuie să aveți în **cap.2 pct.4 rd.4** sau **rd.5** și în **cap.2 pct.6 rd.1**;
- b. Dacă aveți completat **cap.2 pct.4**, atunci **rd.4, 5 și 6** trebuie să se regăsească în activitățile omogene în **cap.2 pct.7**.
- c. Dacă aveți venituri din marfă în **cap.2 pct.4 rd.6**, trebuie să aveți cheltuială cu marfa în **cap.2 pct.5 rd.4** și invers; și în **cap.2 pct.7** trebuie obligatoriu completată **col.18** (situațiile care diferă de bilanțuri se vor rezolva punctual, în funcție de valoarea veniturilor și cheltuielilor).
- d. Pentru **rd.8** din **cap.2pct.4** are valori numai pentru **c_caen=6491**.
- e. Vă rugăm să analizați activitățile care beneficiază de subvenții (**cap.2 pct.4 rd.9**).
- f. **Atenție!** În **cap2 pct4 rd.13** nu este întotdeauna egal cu **rd.12** (existent în bilanț), iar valoarea nu trebuie să fie mai mică decât 2500 lei (HG 276/2013).
- g. Unitățile cu export (valoare verificată cu declarațiile vamale) să aibă în **cap.2 pct.7 col.2** valoarea diminuată cu cea a exportului; se completează și **cap.2 pct.9**; trebuie să verificați cu atenție din ce activități se poate face export direct (ex: intermedierea este export direct???)
- h. Atenție la unitățile cu "Activități de jocuri de noroc și pariuri" – nu au TVA.
- i. În **col.18** din **cap.2pct.7** se completează numai pentru unitățile cu activități omogene de comerț.
- j. Societățile care au activitate de agenții de turism (div.79) și intermediari (grupa 461) au cifra de afaceri compusă doar din comision nu și din valoarea biletelor sau a mărfii.
- k. La calculul numărului de salariați și persoane ocupate se va avea în vedere perioada de funcționare a unității.
- l. Atenție la valorile negative din **cap.4 pct.6** (creșteri negative → ce avem la reevaluări; atenție la construcțiile noi și la terenurile cumpărate la mâna a doua și la bunurile în leasing!)
- m. Valorile < 2500 lei din **cap.4 pct2** și **cap4. pct3** nu sunt investiții.
- n. Cel puțin o subunitate trebuie să aibă activitatea principală. La subunitățile din București, neapărat trebuie completat sectorul (din baza anterioară, de pe internet, etc.).
- o. Vânzările din stoc, din punct de vedere contabil, trec prin contul de cheltuială.

- **Comparații și verificări cu :**

UNICA ; PRODRUM; Situațiile financiar contabile (bilanțuri); Declarații vamale; Decont TVA; S3.

Verificarea codului activității principale - NU se poate să existe pentru aceeași întreprindere cod de activitate principală diferit în funcție de cercetarea statistică din nomenclatorul căreia face parte.

Precizări detaliate cu privire la definirea indicatorilor, modul de completare și corelațiile la nivelul fiecărui capitol și între capitolele din chestionare sunt prezentate în **PRECIZĂRILE METODOLOGICE** corespunzătoare fiecărui tip de chestionar.

(1) Lista statisticienilor

Județul _____ cod _____

Nr. crt.	Numele și prenumele statisticianului	Marca	Nr. de întreprinderi
	TOTAL	X	

(2) Lista de întreprinderi

Marca _____

Cod SIRUES	Cod Fiscal	Denumirea întreprinderii	Adresa	Tip chestionar	Starea întreprinderii

Lista cuprinde următoarele informații:

- marca statisticianului;
- identificatorul întreprinderii de cercetat: CHEIE, CUI;
- numele întreprinderii;
- adresa întreprinderii;
- tipul de chestionar;
- starea întreprinderii.

În coloana "Starea întreprinderii", statisticianul va completa situația înregistrată la momentul distribuirii chestionarului. Această coloană va fi completată cu una din următoarele situații, trecând codul situației respective:

Cod	Stare
3	Neidentificată
2	Lipsă persoană de contact Inactivă
6	- încetare temporară de activitate
7	- încetare definitivă de activitate
20	Schimbare sediu în alt județ
30	Schimbare sediu din alt județ
99	Activă (i-a fost distribuit chestionar)

Pentru întreprinderile la care s-a înregistrat "schimbare de sediu în alt județ" (cod 20) în coloana "Starea întreprinderii" informațiile referitoare la noile date de identificare, respectiv noua adresă și numărul conținut în câmpul CHEIE din nomenclator vor fi transmise la INS în atenția Echipei Centrale de Lucru. Pentru acele întreprinderi care și-au schimbat sediul și nu există nici o persoană care să poată oferi informații despre noua adresă, se va considera starea finală ca fiind "neidentificată".

(3) Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor

Marca statisticianului	Total întreprinderi	din care:					Total chestionare colectate	
		neidentificate	necontactate	inactive		schimbare sediu		chestionare distribuite
				încetare temporară de activitate	încetare definitivă de activitate			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
TOTAL județ								

Scopul acestuia este de a asigura statisticianului o cunoaștere permanentă a stadiului desfășurării anchetei și a situației întreprinderilor aflate în responsabilitate directă.

De asemenea, permite coordonatorilor locali urmărirea săptămânală a stadiului distribuirii și colectării chestionarelor pentru toți statisticienii din subordine.

Precizări referitoare la "Starea întreprinderii"

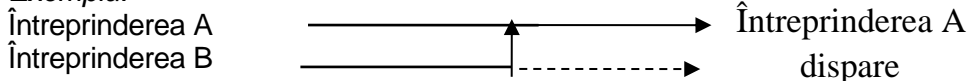
Întreprinderile inactive sunt acele întreprinderi care au avut încetare temporară sau definitivă de activitate.

Încetarea definitivă de activitate poate avea loc prin următoarele modificări de structură:

Cod	Modificări de structură
11	Absorbție
13	Fuziune
15	Divizare
6	Desprindere

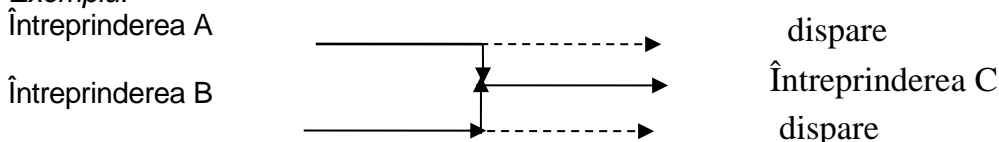
Absorbția (cod.11) este modificarea prin care două sau mai multe întreprinderi se reunesc în cadrul uneia din ele, denumită întreprindere absorbantă. Întreprinderea sau întreprinderile absorbite vor ceda patrimoniul propriu întreprinderii absorbante.

Exemplu:



Fuziunea (cod.13) este modificarea prin care două sau mai multe întreprinderi se dizolvă pentru a da naștere unei întreprinderi noi. Întreprinderea nouă rezultată în urma fuziunii va prelua patrimoniul întreprinderii sau întreprinderilor care au fuzionat.

Exemplu:

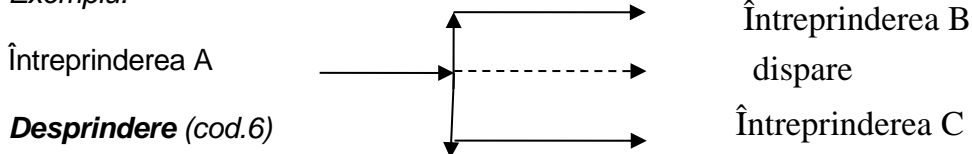


Divizarea este modificarea prin care o întreprindere se divizează în două sau mai multe întreprinderi, patrimoniul său fiind redistribuit între aceste întreprinderi rezultate.

Divizarea poate fi *totală* atunci când ea conduce la dispariția întreprinderii scindate sau *parțială* când întreprinderea scindată continuă să existe, dar cu un patrimoniu redus.

Divizare (cod.15)

Exemplu:



Exemplu:

